

Buytenwegh Route

Afkortingen:

LA = Linksaf • LAH = Links aanhouden • RD = Rechtdoor • RA = Rechtsaf • RAH = Rechts aanhouden

- Start op het Kentgensplein in winkelcentrum Buytenwegh onder de Randstadraailhalte Buytenwegh (tussen Super de Boer en Blokker)
- Ga richting de Paul Scholtenrode en ga na de parkeerplaatsen rechts naar de Wiarda Beckmanrode
- Ga het dek op via de trap of de hellingbaan
- Ga **RD** via de brug over de tocht (sloot) naar de Scarlattirode (1)
- Blijf **RD** gaan via de Saint Saënsrode naar de Ravelrode (nog steeds op het dek). Mogelijk wilt u geen trap lopen. U kunt dan ter hoogte van de Charlie Parkerrode via een hellingbaan het dek verlaten
- Aan het einde van de Ravelrode naar beneden en ga **RA**
- Ga **LA** het pleintje over de Palestinarode op (2)
- Steek het pleintje over en ga links via het voetpad tussen de huizen door
- Ga bij de splitsing van het pad in het groen **LA**
- Ga bij het dek van de Ravelrode **RA** naar de Muzieklaan
- Ga **LA** bij kibus 21 en loop tot aan kibus 19
- Steek naar de Obrechtrode over
- Ga bij de 1ste mogelijkheid **RA** tussen de patiowoningen door (na nr. 78)
- Volg het woonerf naar links en ga bij de Obrechtrode **RA**
- Ga direct bij het 1ste pad rechts naar de dijk van de Meerpolder
- Volg het pad naar links tot net na de Hoeve Magdalena
- Volg **LA** het pad naar beneden en houdt rechts aan voor de school (Horizon) langs
- Ga bij de Lisztrode **RA** en nogmaals **RA** naar het sfeervolle pleintje (3)
- Steek het pleintje over tot er links een pad naar de dijk en het dek gaat
- Ga het dek op (Scott Joplinrode) via de trap of het pad via de dijk en ga **RD** tweemaal over een brug
- Ga na de wat hogere brug direct **RA**
- Volg de trap of de hellingbaan naar beneden
- Ga onder aan de trap **RA** en op de T-splitsing weer **RA** tot aan de Muzieklaan
- Ga **RA**, in de bocht weer **RA** en direct **LA** de Cesar Franckrode in (4)
- Ga **LA** de Donizettirode in
- Onder het dek door en volg de weg iets naar links via de Diepenbrockrode en ga vervolgens tot de Chopinrode
- Steek over en ga direct **LA**
- Ga bij de Muzieklaan **RA**
- Na de brug **RA** in een boog naar beneden
- Ga bij het voetpad langs de Hoofdtocht **LA** (5)
- Ga het dek van de Beethovenrode op (Een route zonder trappen is hier het pad vanaf de tochtsloot achter de huizen langs. U bereikt dan hetzelfde punt aan de Bachrode)
- Daal via de trap af en steek de Bachrode over
- Ga **RD** via de Louis Armstrongrode en steek de brug over
- Ga **LA** het houtsnipperspad op langs de Bomanshove
- Ga aan het einde **LA** de stoep op en loop parallel aan de Vorstiusrode
- Steek in de flauwe bocht naar links (fietsoversteekplaats voorzichtig!) over
- Ga **RA**, langs de benzinepomp
- Ga **LA** het Symfoniepad op
- Het spoortunneltje rechts, kunt u er voor kiezen de wandeling af te ronden door **RD** langs de spoordijk te blijven. U komt dan weer op het beginpunt, het Kentgensplein, uit
- Vervolg de route en ga **RA** het pad onder het spoor door langs het water van de tocht
- Loop **RD** tot rechts de dijkwoningen van de Anna Blamanhove
- Ga het dijke op, dat tussen de rijtjes gestapelde woningen ligt en dan helemaal aflopen (6)
- Bij de doorgaande weg (Gerrit Achterberghove) **LA**
- Ga voor de sportzaal **RA** de Busken Huethove in
- Na circa 200 meter **LA** tussen de woningen door het dijke op (Louis Couperushove)
- Volg het pad tot de Datheenhove
- Ga **RA** en ga **RD** tot het open stuk groen en dan **LA** het voetpad op en ga aan het einde asfalt **LA** en vervolgens na nr. 11 **LA**
- Steek het fietspad over en loop langs het water
- Ga **RA** bij het tweede pad tussen de huizen door (7)
- Steek de Timmermanshove over en ga **LA**, dan direct **RA** de Van Lennephove in
- RD** en bij de Heijermanshove **LA** (8)
- Volg de bocht naar links en naar rechts en ga **LA** de Pierre Kempshove in (9)
- Ga direct weer **LA** de Hildebrandhove op (de weg stijgt licht)
- Ga na circa 50 meter **LA** het klinkerpad op tussen de huizen door
- Steek het fietspad over langs de parkeerplaatsen en speelplaats van het schoolgebouw
- Ga het 1ste voetpad **LA** (ter hoogte van huisnummer 34)
- Houd rechts aan en ga vervolgens **LA** via een nauw pad naar het woonerf Roelantshove
- Ga **RA** en bij de Nesciohove **LA**
- Ga **RD** tot **LA** de Penninghove (10)
- Blijf de Nesciohove volgen tot over het water van de Hoofdtocht (11)
- Steek bij de weg (Marsmanhove) over naar het voetpad
- Ga **LA** en ga langs de 1ste windsingel van elzen en voor de 2de windsingel **RA**
- Ga bij de Stijn Streuvelshove **RA**
- Aan het einde van de Stijn Streuvelshove **LA** het voetpad op en dan naar links
- Volg het pad langs het water tot aan de Leopoldhove (12)
- Houd rechts aan en ga **RD** tot het eindpunt: winkelcentrum Buytenwegh aan het Kentgensplein

een aaneenschakeling van zich herhalende haakvormen. Het ontwerp van het ministerie uit 1975-1978 is van de Haagse architectencombinatie Rosdorff. Het gebouw past in de architectuurstijl het Structuralisme. Kenmerk van deze in Nederland ontstane stroming is harmonieus in elkaar overlopende binnen- en buitenruimtes. Gebouw en omgeving vormen zo één geheel in plaats van gescheiden eenheden. Geheel volgens deze stroming is het gebouw geïntegreerd in de woonwijk zodat het geen onneembare barrière zou zijn langs de Europaweg. De wegen en paden van de wijk zetten zich door in en over het terrein van het kantoorgebouw. Het gebouw, waarbij men moeite moet doen om de ingang te vinden, is echt een doolhof: een soort miniatuurversie van de verdwaalwijk die haar deels omringt!

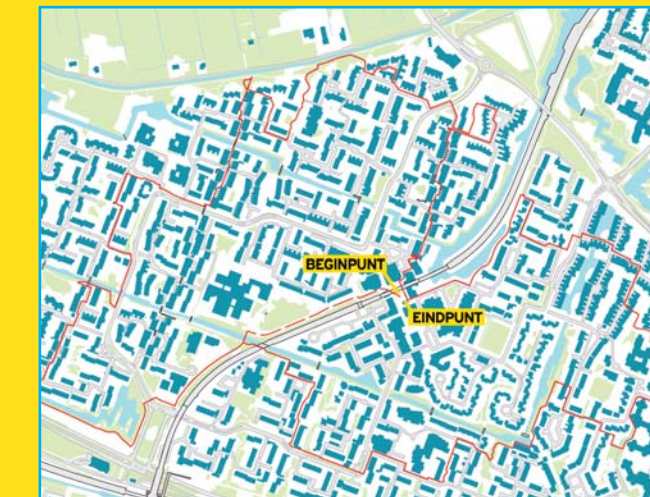
Deze hogere bouw omsluit het wijkje met de Pierre Kemp- en de Hildebrandhove dat hierachter ligt. De blokvormige woningen hebben platte daken. Verticale lijnen overheersen echter door de langgestrekte opstaande vorm van de ramen. Dit type woningen vindt u ook aan de Marsman-, Timmermans-, Vestdijk- en Belle van Zuylenhove. Ze zijn ontworpen door architectenburo Knoop & Nieuwveld.

10. U bevindt zich nu midden in het wijkje van architect A. Alberts. De opzet van dit woongebied is heel illustratief voor de ontwerpmethoden uit de jaren zeventig. Deze, voor het merendeel, eengezinswoningen hebben diep doorlopende a-symmetrische kappen. Zo lopen de kappen aan de straatkant bijna tot op hoofdhoogte door en zijn deze aan de tuin- of waterkant korter. De huizen liggen aan smalle woonstraten. Door de verspringende rooilijn, het ene rijtje staat schuiner naar de straat gericht dan het andere, ontstaat een sterk wisselend en ruimtelijk straatprofiel. De Hoofdtocht die door dit wijkje loopt is opgenomen in twee binnenterreinen en op één plaats overbouwd. Een deel van de woningen heeft dus geen achtertuin maar wel een vlonder aan het water.

11. Rechts over het muurtje van de brug heeft u mooi zicht op de woningen met vlonders aan het water.

12. Deze uitloper van de tocht gaat onder het spoorviaduct door naar de eigenlijke tocht die loopt van gemaal De Leyens tot ver in het Buytenpark.

COLOFON

Deze wandelbrochure is een uitgave van stichting Floravontuur Promotie Zoetermeer en de gemeente Zoetermeer. De route is beschikbaar bij het Stadhuis, de Zoetermeerse bibliotheken en het kantoor Floravontuur Promotie Zoetermeer aan de Eerste Stationsstraat 97. Tevens zijn exemplaren beschikbaar bij de hotels, recreatiemogelijkheden en overige attracties in Zoetermeer. De route is via internet te downloaden op www.promotiezoetermeer.nl.

Redactie: Botine Koopmans
Johanneke de Rooij
Margreet van Driel

Tekst: Simone Langeveld

Fotografie: Simone Langeveld (eigen archief)
Gemeente Zoetermeer

Vormgeving: Art & Finish reclame Zoetermeer

Druk: Oplage 2500

Niets uit deze brochure mag zonder toestemming van stichting Floravontuur Promotie Zoetermeer worden overgenomen. Tips, suggesties en andere aanbevelingen kunnen via info@promotiezoetermeer.nl worden doorgegeven.

veelzijdig
ZOETERMEER
Een serie van architectuurwandelingen

**Beter bekeken,
meer gezien.**

Buytenwegh

VOORWOORD

Onverwacht zijn de 'groene' doorkijkjes die de jaren zeventig-verdwaalwijk Buytenweg herbergt. Behalve kronkelige wegen met vele woonerven is deze wijk er ook één van rechte oude sloten, zogenaamde tochten, die verbindingen leggen met de woonwijk De Leyens en het Buytenpark. De tochten maken groene vergezichten, tussen de huizen door, mogelijk.

Buytenweg ligt aan de rand van Zoetermeer en grenst aan de oude Meerpolder. De woonwijk biedt haar bewoners weids groen, maar tegelijkertijd veel stads gemak. Voor wandelaars, fietsers, skaters, kanoërs en ruiters heeft deze wijk tal van gerichte routes. Automobilisten bereiken de wijk ook, maar kronkelen hun voertuig naar een plaatsje onder het dek of op één van de speciale parkeerhavens op de woonerven. Des te meer reden om u aan de hand van een wandelbrochure door deze wijk te laten leiden. U zult bijzondere woonvormen tegenkomen: dekwoningen en dijkwoningen (kangoeroewoningen), maar ook het voormalige ministerie van O, C & W, een architectonisch hoogstandje aan de stadse kant van deze wijk.

Ik wens u mede namens de initiatiefnemers vanuit de gemeente Zoetermeer en Floravontuur Promotie Zoetermeer een genoeglijke maar vooral een verrassend afwisselende wandeling toe!

Frans Muijzers,
wethouder wonen en architectuur

BUYTENWEGH

Van dijk, dek en dak

Dijk, dek en dak. Het zijn karakteristieken voor de woonomgeving en architectuur van Buytenwegh.

De dijk staat voor de polderdijk die de wijk aan de noordzijde begrenst. De dijk rondom de Meerpolder. In de Hovenbuurt van Buytenwegh treft u de zogenaamde dijkwoningen aan. Deze zijn gebouwd aan weerszijden van een kunstmatig verhoogd voetpad, een dijk. En wat dacht u van de spoordijk die de wijk in 'rodes' en 'hoves' verdeelt?

Het dek is nóg karakteristieker voor Buytenwegh. Het is een vorm van gestapelde laagbouw waarbij een nieuw straatniveau is ontstaan: het dek. Onder het dek, op het echte straatniveau bevinden zich parkeerplaatsen en wegen voor auto en motor. Op het dek, het woonniveau, kunnen mensen (eventueel met fiets), hun woning bereiken zonder last te hebben van gemotoriseerd verkeer. De verschillende woonblokken met dekwoningen zijn aan elkaar geschakeld door bruggen waardoor lange autovrije routes zijn ontstaan.

De vorm van een dak maakt dat huizen zich van elkaar onderscheiden. In Buytenwegh treft u veel verschillende dakvormen en typen dakbedekkingen aan. Bovendien maakt het hoger gelegen extra straatniveau bij de dekwoningen dat u ook veel van deze daken ziet. Hierom zijn ze mede sfeerbepalend voor de woonomgeving.

Verdwalen?

In de Rodenbuurt kunt u net als in de Hovenbuurt heerlijk verdwalen door het in de wijk Buytenwegh toegepaste jaren zeventig-verdwaalwijkprincipe: knusse woonpleintjes met geknikte en verspringende huizenrijtjes, geen rechte maar steeds rondgaande en kronkelende wegen. Wanneer u echter de wijk een beetje kent, herkent u vast aan de daken van de woningen in welk buurtje van de wijk u zich bevindt!

De wijk Buytenwegh wordt niet alleen begrensd door de Meerpolder en het Buytenpark. Het Binnenpark vormt de grens met De Leyens, de Amerikaweg, de grens met Meerzicht en de Europaweg de grens met het Stadscentrum.

Het spoor van de Randstadrail, voorheen de sprinter, snijdt met een slinger de wijk in twee delen: de Hovenbuurt, aan de kant van het Binnenpark en het Stadscentrum én de Rodenbuurt, aan de kant van de Meerpolder en het Buytenpark. De wijk biedt voor elk wat wils. Behalve de voetpaden en de fietspaden die de talloze woonerven verbinden zijn er plannen voor ruiterspaden, kano- en skateroutes.

Mobiel in de Hoven en de Roden

In de Hovenbuurt is de Muzieklaan de hoofdader voor autoverkeer. De kunstuiting van Johan Goedhart uit 1979 met de gekleurde kubussen, die van zuid naar noord genummerd zijn, ontsluiten dit deel van de wijk van Amerikaweg tot Zwaardslootseweg.

In de Rodenbuurt lijkt u op de kaart gezien met een kano beter af. De oude tochtsloot, de Hoofdtocht, maakt namelijk een hoek van negentig graden door dit wijkdeel. U kunt vanaf de Van Oudshoornhove varen tot ver in het Buytenpark. Zo komt u langs menig adres. Met de auto echter, komt u óf via de Marsmanhove vanaf de Zwaardslootseweg, óf via de Herman Gorterhove achter het voormalige ministerie langs óf via de Gerrit Achterberghove vanaf de Amerikaweg dit deel van de wijk in. Het is u wellicht duidelijk geworden. Voetgangers, fietsers en in de nabije toekomst ook skaters, kanoërs en ruiters zijn in Buytenwegh gewoon beter af. Voor de auto is ruimte op aparte parkeerpleintjes of is benedendeks een plekje gereserveerd.

Lopend op dijk en dek ligt de woonwijk aan uw voeten en wordt u een fantastisch zicht gegund op het dak van menige woning. Laat u veras-

sen door de prachtige groene doorkijkjes en vergezichten over het water van de tochten van Buytenwegh en ervaar het dubbele straatniveau tussen de dekken en de daken.

Deze wandeling is bijzonder vanwege:

- Verdwaalwijkprincipe
- Architectuur

Afstand:

Lengte: 7,5 km, mogelijkheid tot 4 km

Beginpunt: Kentgensplein winkelcentrum Buytenwegh

Eindpunt: Kentgensplein winkelcentrum Buytenwegh

Achtergrond informatie wandeltocht

1. Dekwoningen zijn een bijzondere vorm van woningbouw. De dekwoningen waarlangs en waarover u nu loopt zijn gebouwd in 1975 door architect J.J. Sterenberg. Opvallende elementen zijn de geknikte groene kappen of daken. Zogenaamde mansardekappen die zijn gedekt met groene bitumen shingles. Op het groen is een leitekening in donkerrood. Nog een opvallend element zijn de schuin geplaatste kolommen onder de woningen. Deze maken de parkeer ruimten wat speelser en zo wat minder zwaar. Een mooi element zijn de halfronde bloembakken aan de balkonzijde. Verder is een belangrijk aspect van deze dekken dat er aan twee zijden woningen zijn die in grootte en indeling variëren. Zo zijn er twee- tot zeskamerwoningen. Er zijn bovenwoningen die worden ontsloten door de galerij op het dek en benedenwoningen met op parkeerniveau badkamer en slaapkamer en op dekniveau de voordeur met daarachter de hal, woonkamer en open keuken.

2. Opvallend door de schoonheid is dit min of meer driehoekige pleintje met de dertig geschakelde vrije sector woningen van architect Leo de Jonge. De woningen hebben karakteristieke lessenaarsdaken in twee richtingen. Bovendien zijn er op de in het oog springende gevelhoeken doorstekende bakstenen. Zo is er een herhaling van kruisende lijnen in dak en gevel ontstaan.

3. De groene geknikte kappen, de zogenaamde mansardekappen, de zalmrode kozijnen en lichtrode bakstenen geven de huizen een sympathiek karakter. Deze huizen zijn van dezelfde architect Sterenburg die ook de twee langste dekken van Buytenwegh ontwierp. Behalve de mansardekap zelf, is ook het geknikte raam in deze kap een opvallend en mooi detail van de woning. Het geknikte raam zorgt bovendien voor extra lichtinval. Ook bij de dekwoningen ziet u dit raam steeds terug.

4. De Cesar Franckrode is een goed voorbeeld van een straat in een boomstructuur. De vorm van de wegen in de wijk zijn te vergelijken met de takken aan een boom. Ze beginnen breed en recht en vertakken zich tot kleinere en kronkeligere takken. De stam is in de wijk Buytenwegh, de Vorstiusshove. Die maakt twee grote takken: de Muzieklaan en de Gerrit Achterberghove. Aan deze takken zitten weer zijtakken waarvan de Cesar Franckrode er één van is. Deze tak

heeft ook weer zijtakken die uiteindelijk eindigen op een woonerf. Deze structuur werd in de jaren zeventig in bijna iedere nieuwbouwwijk toegepast. De mens als bewoner staat centraal. Het nadeel van deze structuur is dat men er toch ook makkelijk in verdwaalt. De meeste straten lopen dood en door de vele bochten is het moeilijk oriënteren. Een groot voordeel is echter dat er woonerven ontstaan waar slechts bestemmingsverkeer komt en waar de mensen elkaar kennen.

5. Dit is een ander type dekwoning ontworpen door Inbo bv, Architectenbureau voor Industriële Bouw uit Woudenberg. Deze woningen hebben allen dezelfde maat en een plat dak. Het zijn steeds twee woningen van hetzelfde type boven elkaar. De benedenwoning heeft een tuin en heeft de voordeur op maaiveld. De bovenwoning heeft de voordeur op het dek en heeft een flink balkon.

6. U bevindt zich nu tussen de woningen van een ander bijzonder type woningbouw. Deze woningen hebben de naam dijkwoningen gekregen. De woningen werden in 1974 gebouwd door architectenburo Coen Bekink uit Groningen. Twee rijen gestapelde woningen met ertussen een dijkje met groen. Vanaf deze dijk gaan stalen trappen naar de bovenwoningen en trappen in de dijk naar de onderwoningen met achtertuin. In totaal gaat het om 52 onderwoningen en 104 bovenwoningen. De keukens zijn steeds aan de dijkkant gesitueerd en de woonkamers aan de achterzijde waarlangs aan beide kanten van de dijkwoningen langgerekte groenstroken zijn. De woningen van dit sociale woningbouwexperiment zijn zogenaamde kangoeroewoningen. Dit omdat deze bouw de mogelijkheid biedt dat iemand of de familie die een bovenwoning bewoont, mantelzorg verleent of een oogje in het zeil houdt, aan of bij diegene die een benedenwoning bewoont. In de praktijk blijkt dit niet vaak zo te werken.

7. De huizen hier aan de Timmermanshove waarvan u de achterkanten wellicht al mooi in het groen heeft gezien, zijn speels geschakeld en hebben opvallende puntgevels onder een zadeldak. Hoge en lage rijtjes worden afgewisseld met tweelaags woningen met een plat dak. Het zijn eengezinswoningen, gestapelde bouw en rolstoelwoningen. Ze zijn, net als de dijkwoningen, door Bekink ontworpen. Behalve aan de Timmermans-, van Lennep- en Heijermanshove, vindt u deze woningen ook aan de Theo Thijssen-, Multatuli- en Verweijhove. Ze vormen twee herkenbare buurten met de blauw-, groen- en zalmkleurige puntgevels.

8. Dit sciencefictionachtige gebouw kent iedere Zoetermeerder wel. Het staat bekend als 'het voormalige ministerie van OC&W'. Het gebouw wordt gedomineerd door de grijs gemoffelde aluminium gevels en achthoekige torens op de hoeken en aan het einde van iedere vleugel. Het gebouw heeft een ingewikkelde plattegrond:

